

O uzdravení nadvakrát

Základ kázání: Marek 8,22-26

Naplnil se čas a přiblížilo se království Boží, řekl Ježíš na samém začátku Markova vyprávění. Přichází Boží království, tak se dejte do pořádku (sami v sobě a ve vztahu k Bohu a k lidem) a věřte evangeliu.

Potom chodil s učedníky za lidmi, aby tenhle vzkaz uslyšeli i ti, kdo u toho na začátku nebyli. A jak je Boží království mocné, to dával Ježíš najevo nejen slovy, ale i tím, co dělal. A právě o tom, co dělal, se začaly záhy šířit mezi lidmi pověsti, které – jak to s pověstmi bývá – stále narůstaly a nabývaly nečekaných barev a detailů, takže se zanedlouho za Ježíšem sbíhaly zvědavé davy a chodili se na něj dívat někteří s osobní nadějí a jiní jak na atrakci do cirkusu.

“Poslyšte, za koho mě lidi vlastně mají a co o mně vykládají?” zeptal se jednou Ježíš učedníků. Cosi mu odpověděli a snažili se přítom nějak shrnout, co o něm kde slyšeli. Většinou to byly docela lichotivé názory. Jenomže Ježíš nevedl volební kampaň, a tak se nesnažil lidem zalíbit: šlo mu o to, aby pochopili, kdo je doopravdy a jak to souvisí s tím Božím královstvím, jež přichází. A tak se neptal jen na veřejné mínění, ale zeptal se i osobně učedníků: “A za koho mě považujete vy?”

Můžeme si jejich odpověď přečíst, můžeme si povídat o tom, jestli to Petr řekl dobře – ale pak nutně dojde na otázku: a za koho považujete Ježíše vy, kdo tu dnes jste v našem evangelickém kostele?

Čas od času se nálada zástupů někam nasměruje a někdo získá nevidanou popularitu (nebo naopak obecně sdílené nesympatie či rovnou nenávisť). Bylo to tak i tady, pro lidi byl Ježíš momentálně hvězda. Vyprávělo se o něm, jak skoro z ničeho nakrmil ohromný zástup lidí a co mu toho ještě zbylo a jak

uzdravuje nevléčitelné případy – a jednou za ním přišli i tehdejší vysocí představitelé, kteří nechtěli zůstat jen u toho, co se o Ježíšovi povídá, a žádali po něm ještě takříkajíc razítko, že je to všechno od Boha. Žádali nějaké průkazné znamení z nebe.

“Žádné znamení nebude,” odpověděl Ježíš a nechal je tam stát. Učedníkům to asi přišlo líto, mohl přesvědčit zas o pár lidí víc, kdyby nějaké znamení nabídl. (Ale pak zjistili, že jim došel chleba, a měli jiné starosti.)

Žádné znamení nebude. Ježíš totiž učedníkům řekl: “Když víte, že jsem spasitel, tak to lidem neříkejte,” a my si k tomu nejspíš připojíme slovíčko “zatím”. Zatím mlčte, protože teď mě mají za hvězdu, za pouťovou atrakci, a to by jim Boží milost splynula s perníkovým srdcem a Boží soud se strašidelným zámekem, ale tak to není.

“Neříkejte lidem, že jsem spasitel.” Rozumíme tomu příkazu tak, že až bude Ježíšův příběh celý, pak už bude jasné, co slova spasitel a spasení znamenají (že nevinný dobrovolně umřel, aby odčinil viny nás ostatních, takže jsme jeho přičiněním znovu čistí). Ale dokud ten příběh není celý, budou si ho někteří lidé plést s estrádní superstar, budou od něj čekat leda kouzla, jimiž přivolá zdraví, zažene hlad a ochrání před neštěstím, a slovo spasení se smrskne na cosi na tenhle způsob. “Tak jim to zatím neříkejte, porozumějí tomu později.”

A taky že ano, až (na velikonoce) vyjde najevo, jak velkou cenu má Boží odpuštění, pak se znovu lidi s Ježíšem setkají. Když se člověk osobně potká s Boží milostí, už to není jen takový povrchní obdiv. V osobním setkání s odpuštěním, díky kterému jsme zase čistí, spatří člověk sám sebe trochu jinak než předtím, jako by najednou prohlédl: uvidí, co má před sebou, uvidí, co má v životě cenu, uvidí jinak i druhé lidi...

Ježíšově otázce, za koho ho my lidi považujeme, předchází prapodivný příběh, který k ní cosi podotýká. Přivedli k němu slepce a prosili, aby ho uzdravil. Vzal ho stranou, potřel mu slinou

oči a ptal se, co vidí. "Neviděl jsem nic, ale teď vidím báječně: vidím lidi, vypadají jako stromy a chodí." Dotkl se ho znovu. "A teď?" Teď už viděl všechno zřetelně.

Odpověď o lidech, kteří vypadají jako stromy (až na to že chodí), je trošku překvapivá. "Možná se ten zázrak Ježíšovi napoprvé nepovedl," pomyslí si možná čtenáři, "to se přece nikdy nestalo, že by musel Ježíš někoho uzdravovat nadvakrát, ještě že u toho nikdo tenkrát nebyl!"

No právě: Nikdo u toho nebyl, neviděli jsme to tudíž ani v přímém přenosu ani ze záznamu. Aspoň nemusíme bádát (když jsme to neviděli) nad starodávnými léčebnými postupy - o těch nás evangelista moc podrobně neinformuje (proč taky?). Dokonce nás neinformuje ani o víře toho člověka: on sám o ní nic neřekl a Ježíš se o ní také nezmiňuje. Tak nám z toho zbývá už jen to, že ho Ježíš popadl za ruku a odvedl pryč z vesnice, ba ani učedníky k tomu nepustil.

Zůstali o samotě ti dva, v úzkém kontaktu. Ježíš se ho dotkl a ten člověk povídá to o těch stromech, co chodí. Až napodruhé se všechno srovná a ten člověk je - a teď mi chybí slovo. Jaký je vlastně? Zdráv? Tak to říkají skoro všechny překlady, ale přesnější by asi bylo, že teď už je ten člověk správně opravený, je to zkrátka tak, jak má být.

Čí je tohle vlastně příběh? Je vůbec o tom slepci, o kterém nevíme zhola nic (jen to, že už se v evangeliu nikdy neobjeví)? Zkusme si na chvíli, jen tak na zkoušku, obléct jeho kabát. Ježíš nám zrovna protřel oči (třeba jsme si v Bibli přečetli něco, co nás oslovilo, nebo nám někdo něco vysvětlil) a my teď vidíme věci trochu jinak. Rozjasnilo se nám. Trochu jsme si přerovnali životní hodnoty (to víra dovede), a tak vidíme trochu jinak než dřív, co je důležité a na čem záleží. To se pak i slova a činy druhých lidí objeví v odlišném světle a my si o nich a o jejich aktivitách děláme trochu jiný úsudek, než jsme si dělali dřív.

A co Ježíš, jak vidíme jeho? Lidi ho pokládají třeba za někoho,

kdo přeskládá člověku životní hodnoty (vírou). Kdo mu takříkajíc protře oči. A jak ho vidíme my a co od něj vlastně čekáme? Napřed si ujasněme - teď v tom novém světle - že Kristus není příjmení ke jménu Ježíš. Je to označení funkce: spasitel, zachránce. Však ho (spasitele) proroci očekávali a ohlašovali. My jsme si na základě jejich slov udělali jakousi představu, jak by to mělo vypadat a co Bůh udělá - no a teď je to tady, už se naplnil čas, konečně přišlo světlo do naší tmy. Spousta lidí je ještě ve tmě, my však díky Bohu máme to štěstí, že už vidíme. A jak jasně, však se podívejte taky: Lidi jsou jako stromy, akorát že chodí...

Už ten kabát zas můžeme vrátit. Zjistili jsme v něm, že v pořádném Božím světle líp vidíme, a přece jsme viděli nějak křivě (copak stromy chodí?). Ale že jsme si ten kabát na chvíli půjčili, aspoň víme, že je ten příběh o nás, o učednících a o církvi. Teď je teda světlo a je tu Ježíš. To se ví, že je to ten spasitel, ten soudce, co ho čekáme, a přece je tu něco jinak: Protože Ježíš ukazuje vůli Boha-soudce jinak, než si to lidi vymalovali. To se ví, že s Ježíšem přišlo do tmy světlo. Ale neznamená to, že teď teprve konečně vidíme, co jsou lidi zač a jaká je to bída (to jsme přece věděli i předtím, v tom to vidění rozhodně nové není). Ježíšovo Boží světlo posvítilo na něco jiného: Září do potměných dnů a do ještě temnějších člověčích vyhlídek a vy můžete ze svých úzkostí a zklamání a selhání koukat do budoucna s velikou nadějí pro sebe i pro druhé.

Člověk by neměl druhé lidi ukvapeně přemoudřele soudit (když tak jasně vidí, jak ty stromy pochodují). Napřed by si měl dopřát osobní setkání s Boží milostí, přijmout nabídnuté odpuštění, díky němuž můžeme být zase čistí. A až po tomhle setkání se na sebe i na lidi podívat znovu.

A po tomhle bychom měli dopřát setkání s Boží milostí i ostatním lidem (od toho tu přece jsme, co jiného by měla církev dělat?). To se dělá zase opravdovým setkáním, díky kterému se jim nad pošramocenou minulostí a přítomností najednou rozjasní

naděje na lepší časy (na časy Božího kralování v našem životě).

O tom ten příběh je: o milosrdném soudci. A o nás, abychom byli lidmi správně opravenými a abychom se těšili takříkajíc “Božímu zdraví”, které nám nikdo jiný neobstará.